

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

Proludiu[m] Henrici Bebelij de laudibus & foelicitate pagor[um]/ ruris &
siluar[um].

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

Ad clarissimū atq; doctissimū virum Ioānem Streler Vlmensem: utriusq; in
ris Doctorem: eplā Henrici Bebelij Iustingensis poetę laureati extempalis.

De Laydibus & foelitate pagorū/ruris & siluarū.

¶ Cum nuper legissem vir humanissime / eplā Poggij Florentini de re rustica
venustissimā / veritateq; & delectatione plenissimā: venit mihi in mētem is sermo
quem in autumnō tecum in edibus tuis habui. Vbi cum diceres mihi: quosdam
amicos tuos te sollicitare & admonere: ut relicto tuo pago / ad honestiorē aliquā
in urbibus / uti tibi facile esset: conditionem aspirares. Ibi ego visa tua quiete / iusto
emolumento / veraq; foelicitate / dixi: O si mihi cum honestate & cōditione oppor
tuna uti te / in rure viuere concederet: ubi & deos natoꝝ & versatos tradit genitri
tas: q̄ non mutarem illum cum Cresi diuitijs. Proinde si vis esse securus / tranqui
lus / sanus / longęvius / diues / & tandem foelix in vita: reliquū ætatis tuę cōsumas
in rure: in quo honestissime / & tranquillissime es hactenus multos annos versat
us. Omnino enim tristissima vita est cęsenda eorum: qui plausum vulgi / qui in ur
bibus conspicabiles & gloriosi videri volunt: qui ambitioni seruiūt: honorib; di
gnitatibus & magistratibus inhians. Nihil est enim in toto orbe tristius / miserio
sus / & iniquius ambitione: quę multos (ut ait Salustius) mortales falsos herico
egit. Hęc nos ad imētos labores subeundos impellit: hęc iniurias / ignominias /
contumelias toleranter ferre perdocet: omnibus tam animę / q̄ corporis periculis se
intrepide exponens: atq; miserrimo famulā / ut auctore Columella / per de decem
fascium decus mercatura: & tam inquieta q̄dem / ut non secus ac futijs agitari vis
deantur ambitiosi: & quibus p̄sens semper adest poena. Nulla quies illis etiam illis
Somnus dulcis: nullus cibus saporosus. Ut optime dixerit Seneca tragicus. Sed quis
cunq; volet potens Aulę culmine lubrico: Me dulcis saturret quies. Obscuro post
tus loco / Leni perfruar ocio. Q. si est foelicitas tam animi q̄ corporis in rebus hu
manis: ea non est nisi in rure. Quę enim hęc est foelicitas: q̄ sincera: q̄ stabilis: q̄
diuturna: securus cepisse dapes: omnibusq; sanctissime matris terrę opibus p̄vire:
nullo dolo / nulla fraude / nulla circūscriptione / simulatisq; stimulis sup̄vacantibus
curis molestari. Nōne hęc urbanis honoribus atq; diuitijs omnibus sunt antepone
da: Nonne delicę pene cęlestes sunt merito nuncupandę. Adde q̄ tibi ipi viue
re potes: nunc legere Poetas / oratores / philosophos / theologos / & cetera scripto
rum genera: quorū tibi copia est: nunc in rus secedere: interq; rosas / lilia cōvallū
ceterosq; flores odoratissimos suaviter & tute requiescere: intuit antē te ad somnū
philomelę omnūq; avium vario / melliflūoq; cōcentur: sed nec solum ad somnū
verum etiam ex pulchritudine rerum / & iucundissima dispositione fabricę huius
mundi / ad efficacissimā diuinarū rerum contemplationē. Potes & in rure nunc vi
sere montes: nunc in vallibus circa ritos deambulare: nunc in saltus & nemora pro
gredi: nunc canibus fugare lepores: nunc accipitre volucres terrere: & ita in deli
is ruris curēdo / venando & recreare animū / & corpus exercitatioe firmare sum
mo robore. Hoc Rus Regibus & illustribus viris urbanas molestias & turbulen
tias persequitur / summū est solatium: philosophisq; & poetis unicū ad contemplatio
nem & animū litteris & virtutibus formandū diuersoriū. Hanc foelicitatem ruris
delphicum etiam oraculū pronūciauit. Cum enim Gyges Lydorū rex ditissimus /
ob idq; sup̄bilissimus / Apollinem pythium salsitatum venisset: an aliquis mortalū
se esset foelicior. Respondit ei deus: Aglaum Sophidium pauperrimū. Arca die ru
sticum / multo ei esse foeliciorem: qui in summa innocentia / fructibus sui agelli cō
tentus: summa animi tranquillitate cunctas Regum diuitias / personatamq; foelici
tatem longe superaret. Et cum gēlitas sibi deos deasq; finxisset faunos / satyros /

Salustius.

Columella

Seneca,

Ruris de
licia

Gyges

panes/dryadas/napeas/nymphasq; plurimas; eorum terrenæ maiestati / non urbes attribuit; verum montes / fontes / rura / & silvas, non obscure intelligens; nõ nisi in rure consistere terrenam fœlicitatem. Quid q; summus optimus maximus Deus / cum hominem ad sui similitudinẽ formaret; non eum in urbem aliquam / sed in paradisum / id est hortum (ut Græci dicunt; & ut nostri in hortum delicias) collocavit; & effectum non nisi in agros misit. Qui cum cœlos formasset / urbem condere potuisset facillime. Sed quid dicam de fœlicitate humana? Si querimus vitam æternam / cœlestemq; fœlicitatem; ubi eam cõmodius inueniemus q; in rure. Vbi minor occasio peccandi; ubi maior simplicitas; maior innocentia; maior probitas; maior iusticia. Hoc mihi aureum declarat sæculum; in quo ante conditas urbes dii deeq; (per quos virtutes intelligimus) cum hominibus conuersabantur. Nam ut Hesiodus canit.

Tunc homines diuim viuebant more; neq; illos
Anxia curarum moles / operumq; labores
Lassabant; aberat tristi cum mente senectus.
Nulla mali labes; conuiuia læta placebant.
Mors similis somno fuit; atq; uberrima tellus
Omnia liberius nullo cogente ferebat
In commune bonum; nec quisq; inuidit habenti.

Hesiodus

Q; fœl: atas; erat omnibus una voluntas.

Et poeta scribunt; tandem ob flagitia iusticiam ab urbibus ad rurs concessisse se. Sed ut omittamus poetarum signum; licet rationabiliter & verissime excogitatum; nonne præter philosophos & reliquos rerum scriptores / qui contemplationibus dediti in rurs & silvas secesserunt. Nonne inquam crescente ecclesia Christiana / sanctissimi patres / & maxime in Aegypto; ut expeditius / tranquillius / & sanctius Deo se deuouerent relictis urbibus / in nemora se & solitudines; a quorum solitudine omne genus monachorum / id est solitariorum descendit contulerunt. Existimantes non absurde; rurs & horridas silvas nihil habere cõmune cum vitijs / cum sceleribus / cum ambitione / luxuria / auaricia; & simul tam bene quadrate & congruere silvas humanę nature sua amenitate / vigore / & salubritate; ut viuaes ipsi non facile ullo labore vel meditatione deficerent / aut frangerentur. Hęc omnia huc pertinent; ut siue queras salutem humanam / siue æternam; cõtines procellas strepitũq; vulgarem fugiens / in solo rure inuenias. Sed lege Poggium; qui tibi copiosius hæc explanabit. Vale. & me ama. Ex Tübinga, xxv. die Februarij. Anno domini Millesimo quingentesimo tredecimo.